

Posterior non majoris est ponderis priore; nam
in contractibus commodati, locati & depositi cau-
tio fortis non est causa; ut is, cui commodatur, lo-
catur, & deponitur res, possit de ea pro subi-
statuere, quod tamen est Dominum natura: non ea-
dem effractio pacti societatis, in quo Licinius, qui
a Gerano accepit 1000. Coronatos, & eos falvos
ipsi praesulit, Ious omne periculum subiunxit, est
Dominus huius summe, qui potest aut emere, quas
voler, merces, aut alia commadare, aut in ludum
effundere; aut donare, nec Geranus ab eo petere
potest eisdem 1000. Coronatos. Licinius Tolum
tenetur ei aqualem rependere sumam; immo Ge-
ranus negat ex aqua pacifici, ut Licinius hanc impen-
ditat pecuniam ad hanc, aut illam empiontem; ne-
qua nufi pecunia non diffundit ab eius Dominio,
ut obseruat S. Thomas, ubi primum usus con-
cessus fuit, censetur Dominum concedere utrum, ac pro-
inde negat sine iniuritatem precepisse utrum, quem
volet. Unde inferendum est eam cautionem, in
societatis pacto, & esse verum mutuum, nominis
societatis coloratum, ut obseruat Glosa a S. An-
drea latrone (a) et C. G. C. 1. 1. 1.

(a) Gloss. cit.
cans. Plétiq.
v. Negotiator.
rianus.
(b) S. Th. 2.
2. q. 78. art.
2. ad 5.
(c) S. Ang. in
en can. Si fu-
fusione avariis.

C A S U S V.

LAZARUS cum Lysimacho contraxit societatem, cui tradidit 1000. Coronatos, quibus adiungens ipsi parum sumum ad hanc societatem collectare a Lysimacho, negotiaretur, qua inter eos convenit quemque subfuditorum fortis fuit pericula; et quemque ad dannum fore communia & paria. Postea Lazarus Bauduno, amico proponit hanc conditionem, si velit salvos praestare 1000. Coronatos, ad societatem cum Lysimacho collatos; cum tenuerit certe i psif cefurum vuon lucrum, quod et societas percepturus est; quod, etiam si incertum, probabiliter erit amplissimum. Baudunus hanc conditionem oblatam habet gratiam. Eorum conventio nis est ne legitime, & licita?

^d De Gen. Existimamus cum Auctore nomini (^d) Lazaro
theol. mor. to. non licere, ut a Bauduino, nec a Lysimaco ipso
^e tr. c. 14. caveat fibi falvos fore 1000. Coronatos ad socie-
tatem cum L. C. et aliis.

tate cum Lymaco collatos, quin fine iniquitate ullum quasdam & societas carpere nequit, nisi periculum 100. Cotonatorum fubeat. Ita ut esset jus Domini, ubi primum pecunia non venit in dubiam aleam. Ad funnum posset folum ius suum societas concedere. Verum sicut exortetur penitus cautione fortis, quam Bauduinus prestat, & nullum amplius discrimen ipsi subeundum est; videtur Lazarus, concedens omnia iura Bauduno, sufficienti discrimina 1000. Coronatorum; non posse & societas fructum facere, quia ipsi non est amplius societas realis, & veri, quia cautione, a Bauduino ipsi concessa, cessat participare jadu-ram, aut periculum. Sed etiam si Lazarus licet, hoc conventum contrahere cum Bauduno, inde non sequitur constanter ipsi licere idem pacificum Lymachio, quia esset verum mutuum, non vero societas cum eo contrada, estetque ars, ac frons qua colaret frenus, ut patet ex omnibus argumen-tis in quarta decisione aliatis.

C A S U S VI.

MAXIMIANUS confert 1000. libras præsentes ad societatem; quam int' cum Bertrandio, parem sumam conferente. Inter Bertrandum, imperium commercii, quod facit Maximianus, & sicutum convenit de quadam summa, quam quis anno ipsi solutus est Maximianus, etiamque decet quefus in commercio, ob periculum fortis quod suscepit. Bertrandus hoc in casu, nonne potest summa, de qua inter se, & Maximianum convenit recipere?

Societate, quilibet Socius permanet collati Dominus, & nemini transvert dominum, quem in mutuo dominium rei commoda: a commoda: transfrater mutuant. Quapropter si pereat res illi, cui commoda: est, soli pereat. Sic docet S. Thomas, qui dicit: „ille qui mutuat pecuniam trans- fert dominium pecuniae in eum, cui mutuat. De ille cui pecunia mutuatur, sub suo periculo tenet eam. Et tenetur eam restituere integre, unde non debet amplius exigere alii qui mutuavit. Sed ille qui committit pecuniam suam vel mercato- ri, vel artifici per modum Societatis cuiusdam, non transvert dominium pecuniae sua in illum; sed remanet ejus, ita quod cum periculo ipsius mercator de ea negotiator, vel artifex operatus, & ideo sic licite potest partem lucri inde prove- nientis expetrere, tanquam de re sua.

Secundum regustum in Societate legitima est, ut quilibet Socius conferat aliud, five pecuniam, pecora, merces, aut industrias.

Tertius, dicitur ut societas infinita for- matur, et hoc est quod dicitur: „societas est la-

Margarita, hæc omnia iniens pericula, intendit se rei consorte. Sed futuplus ex eo exurgit quod Emmanuel, consentiens cum suis confociis, præfinit, instrumento cum ea consignato. Iuuenit, et societas percipiendum, ad summum 1200. libra- rum in singulos annos: ut videntur triæ rationis, quotannis putandas. Quæ longioris inquisitionis & difficultis foret, præfertim mulieri, commerci, & longe magis societatis infœcia: ideo Margarita querit, num possit, illæ concientia, percipere 1200. lib. quovis anno, secundum conventionem.

portione sortiuntur. Quod consentit legi (b), quæ habet: quoniam cum societas contrahitur, tam lucrum, quam damni communio initur, & huic alii (c) : iniquissimum enim genus Societatis, ex quo quis damnum, non etiam lucrum spectet.

His principis omnibus politis, tanquam necessariis ad decisionem difficultus proposito ceterumque omnium hanc in ren objicendarum, respondemus ad easum, quo queritur, num Nicandro licet lucrum certum & fixum Pamphilo, industriae ac operas conferenti ad Societatem, falvum praestare? & dicimus manifestum esse ex predictis, horum duorum contractum non esse conventionem vere Societatis: quam inter eos nulla sit vera com-
pactio, ponet societas legem suam ad expatriationem, ipsi fecere fine scrupulo 1200. libras capere in singulos annos, de quibus inter se & Emmanuelem convenit suo & aliorum nomine. Ratio est, quia quaestus major incertus sine iustitia transit & determinatur ad quaestum minorem certum. Hæc omnia S. Thomas (e) Sylvii, & reliquorum Theologorum Doctrina consentanea, ut & quadragesima quinta Constitutione Sixti V. quorum ad viam autoritates plures recensimus.

unicatio lucri & damni; sed contractum locationis, dictum locationem operarum, quo Pamphilus commodat Nicandro operam curas & industrias, in quo nihil patet illiciti nec iniqui, modo omne periculum aut damnum eventurum in solum incidentem Nicandrum, qui semper 8000. Librarium ab ipsis collocatarum dominas permaneat (d).

S U S V I L

EMMANUEL, dux opifici tapetum nova arte tex-
torum, debet Margarita 10000. Libras, quas ab
ea mutuas sumpit in commercium. Advertens
Margarita nullum fructum pecuniarum, rogat Emma-
nuelum ait ut fibi restituat pecuniam aut eam ad-
hibeat Sociam in opificio seu denariis pro libra.
Emmanuel vult eam sibi adjungere Sociam, & in-
strumentum signo privato confignatum scribit, con-
fidentiis se eam admittere sociam conditione pro-
posita; eam participatorem lucrum & commercio
proventuram per denarios pro libra, eam audituram
discrimina societas, & participatrum damnum
futurum pro rata summe in societate collocatur.

utrum pro rata summae in societate collocare.
Hac pericula, que sequuntur damnata, sunt 1.
Constitutione opificiis innixa soli Regis privilegio
Ex eo potest infectam facere improposito; quo in
casu societas in gravem coniceretur confusione
propter sumptus immodosos, quos Emmanuel &
nostrum ali confoci fecerunt in edificatione, empio-
nibus plurim mercium arti idonearum, in mercedem
locorum opportunorum; præterquam quod pecunia
arcæ communis vacaret fructu. 2. Bellum potest
instare & diuturnum esse: quo in casu permodica
ipsa esset venditio tapetum quo texunt: 3. Exte-
ri Aliigena valent huiuscmodi opificis instituti-
onis que ipsa ruinosa admodum forent.

002 tem

卷之三

10. The following table gives the number of hours per week spent by students in various activities.

Digitized by srujanika@gmail.com